

IN MEMORIAM

VASILE SOCOL – PRIMUL DIRECTOR AL INSTITUTULUI MOLDOVENESC DE CERCETĂRI ȘTIINȚIFICE ÎN FTIZIOLOGIE

Vasile Socol s-a născut la 14 ianuarie 1924 în satul Podoima, raionul Camenca, într-o familie numeroasă de țărani. După absolvirea Institutului de Stat de Medicină din or. Chișinău (actualmente Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”) în anul 1951, a activat ca medic-terapeut în raionul Criuleni. În perioada 1951-1953 și-a făcut studiile la doctorantură, la catedra de terapie, unde, sub conducerea renumitului savant Nicolae Starostenco, a lucrat în calitate de asistent, apoi de conferențiar.

În 1959 susține teza de doctor în științe medicale, consacrată tratamentului bolii ulceroase a duodenului. Între anii 1956-1960 a fost terapeut principal la Ministerului Sănătății din RSSM. În 1960 i se acordă titlul științific de docent și predă cursul de tuberculoză la catedra de terapie a Institutului de Stat de Medicină din or. Chișinău.

În același an este numit în funcția de director al Institutului de Cercetări Științifice în Ftiziologie (actualmente Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”) recent deschis la Chișinău, pe care l-a condus până în anul 1962. După deschiderea Institutului, au fost create primele secții și laboratoare, dar se simțea nevoia de cadre calificate în domeniu. Vasile Socol a întreprins măsuri în vederea înlăturării acestei deficiențe, datorită lui mai mulți medici au urmat doctorantura și secundariatul clinic în marile centre medicale ale fostei Uniuni Sovietice, devenind specialiști notorii în domeniul ftiziopneumologiei. Deoarece poseda o bogată experiență clinică, metodologică și științifică, i-a fost încredințată organizarea măsurilor antituberculoase în toate raioanele republicii, ceea ce, a contribuit considerabil la reducerea nivelului morbidității și mortalității prin tuberculoză în Moldova. Sub conducerea sa în instituțiile de ftiziologie au fost implementate pe larg metode noi de diagnostic, tratament și profilaxie a tuberculozei pulmonare și a altor maladii respiratorii.

În anul 1962 Vasile Socol a fost transferat din funcția de director al Institutului de Tuberculoză la Institutul de Stat de Medicină din or. Chișinău pentru a fonda catedra de ftiziologie (din 1994 - catedra de pneumoftiziologie), pe care a condus-o pe parcursul a 23 de ani (până în 1985). În această perioadă împreună cu colegii a pus bazele și a dezvoltat activitatea didactică, științifică și clinică la catedră. Din start corpul profesoral al catedrei în frunte cu Vasile Socol a elaborat concepțiile unitare de predare a ftiziologiei; setul de materiale instructive necesare – instrucțiuni metodice, planuri și programe pentru studenți, tinerii absolvenți ai institutului, interniști, doctoranzi și medici ai secundariatului clinic, pe care apoi le-a completat și diversificat.

Primul șef al catedrei de ftiziologie, Vasile Socol, din momentul fondării catedrei s-a remarcat prin buna organizare a procesului didactic, insistând permanent asupra implementării metodelor noi de pregătire a studenților și medicilor ftiziologi. Avea talentul de a convinge tinerii medici să profeseze așa specialitate dificilă, dar necesară, cum este ftiziologia. Până în anul 1985 la catedra de ftiziologie au urmat studiile în subordonatură circa 260 de studenți, 400 de absolvenți au studiat ftiziologia prin internatură, 30 de medici – în secundariatul clinic și doctorantură, au trecut specializarea în domeniul ftiziatriei 200 de medici.

Principala direcție a cercetărilor științifice ale catedrei pe parcursul multor ani a fost tuberculoza și patologia glandei tiroide (patologie regională în Moldova). Astfel, au fost stabilite noile căi de ameliorare a eficienței tratamentului pacienților cu tuberculoză distructivă și recidive de tuberculoză pulmonară. Sub conducerea și cu participarea nemijlocită a lui Vasile Socol toți colaboratorii catedrei participau activ la activitatea Societății științifice a ftiziologilor din Moldova, la conferințele naționale pe problemele tuberculozei. În 1979 au fost organizate și desfășurate lucrările Congresului Unional al Ftiziologilor, care și-a ținut ședințele în or. Chișinău. În baza catedrei a fost organizat Cercul studențesc de ftiziologie, studenții implicându-se mai profund și de sine stătător în studierea diverselor aspecte ale clinicii, diagnosticului, tratamentului și profilaxiei tuberculozei. Anual studenții realizau 5 - 7 lucrări științifice, cele mai reușite fiind prezentate la conferințele studențești naționale și unionale, dintre care unele au fost menționate cu diplome, premii și publicate.

O preocupare permanentă a domnului Vasile Socol pe parcursul întregii sale activități profesionale au fost cercetările științifice, rezultatele cărora au fost reflectate în 70 de lucrări: monografii, articole, teze, recomandări metodice. Sub conducerea docentului universitar Vasile Socol și-au susținut tezele de doctor în medicină 5 colaboratori ai catedrei și medici practicieni.

Inițial baza clinică a catedrei era destul de modestă – o secție de tuberculoză cu 45 de paturi la Institutul de Ftiziologie. În 1964 bază clinică devine Dispensarul municipal de tuberculoză (cu 415 paturi) recent construit, care ulterior s-a transformat într-o unitate medicală modernă și într-un important centru de cercetări științifice, de învățământ universitar și postuniversitar. În prezent în spital funcționează 4 secții: 3 pentru adulți și una pentru copii, stabilimentul fiind dotat cu laborator clinic, cabinete de radiologie, explorări funcționale și endoscopice. Toți șefii de secții sunt discipoli ai catedrei, inclusiv 2 doctori în medicină. Cercetările științifice realizate de colaboratorii catedrei vizează cele mai diverse probleme legate de clinica, ameliorarea diagnosticului și terapia tuberculozei, iar rezultatele au fost expuse în 2 monografii, 12 culegeri științifice, elaborate în Institutul de Ftiziologie și în circa 230 de articole științifice.

Pe parcursul mai multor ani domnul profesor Vasile Socol a fost deputat în Sovietul orășenesc de deputați ai poporului. Activitatea sa a fost înalt apreciată de către guvernul R.S.S. Moldovenești, conferindu-i-se titlul onorific de “Lucrător emerit al școlii superioare a Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești.”

Conferențiarul universitar Vasile Socol a plecat din viață în anul 1995. A fost un medic-ftiziolog, care avea o pregătire medicală vastă. Era un bun organizator, pedagog, un om al muncii, de onoare, sociabil, de o probitate exemplară, care venea în ajutor tuturor persoanelor care îl înconjurau. A lăsat în urma sa o amintire frumoasă, fiind iubit de studenți, stimat de colegi, apreciat înalt de societatea medicală din republică. Amintirea despre el se va păstra veșnic în inimile colegilor, elevilor, tuturor celor care l-au cunoscut.

***IMSP Institutul de Ftziopneumologie “Chiril Draganiuc”,
Societatea de Ftziopneumologie din R. Moldova,
Asociația “Plămâni Sănătoși”***